

**Tractatvs De Præventionē Ivdiciali [!], Sev De
Contentione Ivrisdictionvm**

Tonduti, Pierre François de

Lvgdvni, M.DC.LXXIII.

Capvt XXXVII. Vtrum Notarius deputatus ad scribendum in omnibus subhastationibus, & locationibus reddituum Principis, possit opponere de præuentione, si postea Commissarij pro illorum reddituum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98370](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98370)

uentionem mutari, aut ab eo causa auferri, nisi iusta suspicionis causa de nouo interuenerit, vt ultra citatos superius, *parte 1. cap. 2. num. 15.* tradunt Bald. in *l. 2. num. 10. Cod. quomodo, & quando Index*: Felin. in *cap. quoniam contra 11. de probation. in 2. notabili col. 3.* & ibi Dec. *num. 43.* Pacian. *de probationib. lib. 1. cap. 65. n. 38.*

- 18 His ita suppositis, facilis resultat proposita difficultatis solutio, Nam cum Superior concedens rescriptum reuocationis nec velit, nec debeat præiudicare iuribus tertij, & in quolibet rescripto semper censetur apposita illa clausula *sine præiudicio iuris tertio questu. leg. 1. §. si quis à Principe. sine quid in loco publ. leg. nec auus, Cod. de emancip. liber. cap. quammis cap. si propter. de rescript. in 6.* Et nota est omnibus regula, *de iure questio non tollendo.* Sicuti & clausula, *Dummodo alteri ius non sit questum,* quæ censetur adhibita in quolibet rescripto. Barbof. in *tract. de claus. cap. 44. n. 2.* † Cum ergo ius fuerit Notario questum per præuentionem, ex eo quod inter omnes eiusdem Curie Notarios ipse prior fuit in scribendo, sequitur, Superiorem per suum rescriptum de potestate ordinaria non potuisse causam ab illo auferre, quæ iure præuentionis ipsi fuerat acquisita, & per consequens illum in causa euocata solum, exclusis alijs, scribere debere. Et ita nuper fuit iudicatum & obseruatum, non obstante quod per rescriptum euocatorium fuisset de alio Notario præuento prouium.

CAPVT XXXVII.

ARGVMENTVM.

Vtrum Notarius deputatus ad scribendum in omnibus subhastationibus, & locationibus reddituum Principis, possit opponere de præuentione, si postea Commissarij pro illorum reddituum exactione deputati assumant secum alios Notarios ad scribendum & sumendum acta illius executionis. Et vtrum Notarius scribens coram aliquo Iudice ordinario, possit, non obstante præuentione mutari, quando eadem causa tractatur coram Iudice delegato.

SVMMARIVM.

- 1 Notarius scribens in vna causa, debet etiam scribere in causis ab ea dependentibus, quæ coram eodem Iudice ratione connexionis tractantur.
- 2 Executiones quæ sunt pro exactione reddituum fiscalium coram commissarijs à Senatu deputatis, non debent de necessitate fieri scribente Notario subhastationum illorum reddituum.
- 3 Notarius deputatus ad acta alicuius cause, continuare debet, quamuis eadem causa alteri delegatur.
- 4 Quando supremus Senatus causas alicui committit, Notarius subhastationis reddituum, non est de necessitate assumendus.
- 5 Quando alicui iudici ordinario datur commissio ad excitandam dumtaxat illius iurisdictionem, iuric Gaffarius Curia ordinaria, & non alijs scribere debet in causa.

ENDITVM fuerat à Principe supremo, officium Tabellionis seu Notarij reddituum fiscalium, seu Regalium qui omnia acta locationum, & subhastationum dictorum reddituum reciperet. Verum adueniente solutionis tempore, dum in executionum instrumentorum per illius officij possessionem receptorum, cogendi essent debitores ad solvendas summas per eos debitas, Senatus Commissarium deputauit, seu collectorem aut exactorem qui pecunias illas colligeret, & debitores illarum ad solutionem compelleret: iste Commissarius assumpsit Notarium sibi bene visum reclamante generali illo reddituum Regionum Notario; unde dubitatum fuit vtrum in eius præiudicium, Notarius alius per Commissarium à Senatu deputatum assumi potuerit, vt scriberet in dictis executionibus.

Regius iste Notarius prætendebat non posse alium scribere, cum ipse officium haberet circa omnes Regios redditus, & cum instrumenta locationum ex officij sui necessitate rogasset, non posse alium scribere in exactione, quæ est connexa officio, & eius consequentia: connexorum autem eadem debet esse ratio, eademque dispositio. *l. si quis, §. rationem, C. de eden. l. sed si plures 10. §. 1. ff. de vulgari.*

Sed tamen fuit decisum in contrarium, nempe Commissarium Senatus, assumere sibi posse Notarium quemlibet arbitrio suo: quia licet non sine fundamento Notarius prætendere possit ad se spectare ius scribendi in istis executionibus, tanquam ab eius officio dependentibus illique annexis, cum ad ipsum pertineat custodia actorum, & scripturarum ad istos redditus spectantium, tamen si supremus Senatus mittat aliquos executores, ille Notarius scribere debet, quem secum ducet Commissarius per Senatum deputatus, idque ex sequentibus rationibus.

Primo, quia qui allegat aliquid ad se pertinere tanquam dependens à sua concessione illique annexum, tenetur illud probare. Secundo, quia executio non potest dici connexa, cum habeat diuersam causam proximam. Alioquin sequeretur omnes Notarios, qui aliquod instrumentum recipiunt, debere scribere in illius executione: quod est falsum. Tercio, quia casus iste deputationis Commissarij factæ per Senatum ad exigendos redditus Camere inueteratos, qui secum ducat alium Notarium, non videtur verisimiliter in concessione officij comprehensus. Quarto, quia commissio data à Senatu, tanquam dignior, & potentior est, præferenda.

Neque obstat, quod Notarius deputatus ad scribendum coram vno Iudice, debet etiam assumi ad scribendum, quando eadem causa fuit alteri delegata. Bald. & Castrenf. in *l. 1. C. ubi & apud quem restit. in integr. postul. Grarian. discept. forens. l. 57. n. 56.* Boer. *decis. 258. in princip.*

Quia respondetur, hoc esse verum si ibi Vrbium Prætores coram quibus Notarij scribere debent, deputarent aliquos Locumtenentes, coram quibus isti Notarij reddituum Regionum scribere deberent. Sed hic agitur de Commissarijs deputatis à supremo Senatu, & sic ab alia distincta & diuersa Curia & separata iurisdictione, idcirco non debet Notarius ille scribere, qui habet officium respiciens negotia quæ coram Vrbium Præfectis tractantur, non quæ ex Senatus commissione dantur. Atque, ita decisum contra Notarium illum Regionum reddituum testatur Larrea Granatenfis in *suis allegationibus fiscalibus parte 2. allegat. 72. per totam.* † Quæ tamen intelligenda

genda esse dicit, vt locum non habeant, quando commissio datur à Senatu Prætoribus Vrbiū, potius illorum iurisdictionem excitando quā causam illis delegando: tunc enim existimat, Notarium Curie illius Iudicis, pro retribus Regiis deputatum, solum scribere debere: quod conforme hoc in capite videtur distinctioni per nos allatæ, parte 1. huius tractat. cap. 7. num. 13. & 14. quæ distinctio inter commissionem excitatiuam, & illam quæ fit tanquam Delegato, bene confirmatur per Larr. dicta allegat. 72. num. 20. & 21. Verum ista Senatus Granatensis decisio tunc demum admittenda est, quando deputatiōis litteræ non habent tales, & tam amplas clausulas quæ casum processuram, Senatus auctoritate faciendarum comprehendant. Ideo semper ad litteras commissionis, seu facultatis Notario concessæ recutiendum est.

C A P V T XXXV.

A R G V M E N T V M.

De appellatione à decreto Iudicis recusantis admittere exceptionem præuentionis, illamque tacite vel expresse per processum ad vltiora reiciētis, aut declarantis se esse competentem vel incompetentem. Et quid statuendum sit quando agitur de possessorio, vel alio iudicio, in quo non licet appellare suspensiuè. Et vtrum à remissione causæ ad vnum ex pluribus Iudicibus, de præuentione contententibus, quando partes nullum habent interesse, licita sit appellatio. Quid statuendum sit in criminibus mixti fori, quando vni ex duobus tribunalibus & iurisdictionibus causa adiudicabitur, vtrum tunc licita sit appellatio.

S Y M M A R I V M.

- 1 Si Iudex qui præuenit, nullam funditus habeat iurisdictionem in causa præuēta, quamuis expresse vel tacite se iudicem competentem pronunciauerit, eius pronuntiatio nunquam transit in iudicatum, etiamsi ab ea non appelletur.
- 2 Quando Iudex præueniens non habet iurisdictionem in illa causa, sed tamen eius iurdictio est prorogabilis, pronuntiatio expresse vel tacite causam ad se spectare, si non appelletur, talis declaratio transit in iudicatum.
- 3 Si Iudex habet iurisdictionem elidibilem, sufficit pro validitate processuræ, quod expresse vel tacite nempe procedendo ad vltiora, se competentem esse declarat, si ab hac declaratione non fuerit appellatum.
- 4 A reiectione exceptionis causæ præuēta, siue expressa siue tacita, licita est appellatio.
- 5 Etiam in possessorio, & aliis causis in quibus non licet appellare, tamen ab ea expressa vel tacita iudicis competentis declaratione datur appellatio.
- 6 In decreto Iudicis, se competentem vel incompetentem declarantis, ita datur appellatio, vt post ipsam

Iudex siue vitio attentatorum non possit ad vltiora procedere.

- 7 Consultus est, vt ad superiora recurratur quando Iudices qui eidem superiori suppositi sunt, de præuentione causæ contendunt.
- 8 Si inter solos Iudices contentio sit de præuentione, & superior vni eorum causam adiudicet, non licebit appellare, partibus litigantibus.
- 9 Ampliatur hoc vt procedat, tam in iudiciis ordinariis quam Delegatis, & siue adiudicatio causæ facta fuerit per Superiorem, siue per Arbitros iuris.
- 10 Fiscus non potest appellare à remissione causæ, ad Iudicem domesticū.
- 11 Datur appellatio à declaratione superioris super causæ remissione vel præuentione, quando non solum inter duos Iudices contenditur, sed etiam inter duas diuersas iurisdictiones, veluti si agatur de Episcopo vel Barone pro interesse eorum iri-
humalis.

VERTITUR vtrum à sententiā, vel decreto facto super remissione concessā vel denegatā, ad iudicem præuentionem detur appellatio. Vel si Iudex aliquis non obstante opposita, præuentionis exceptione, se pronunciet expresse competentem, vel tacite per processum ad vltiora. Cui quæstioni satisfacit per sequentes conclusiones.

Prima Conclusio. Quando Iudex, qui coram se procedendum esse declarauit, nullam funditus habet iurisdictionem ne quidem prorogabilem in illa causa, eius sententia, vel decretum, nunquam transit in rem iudicatam, etiamsi ab eo non appelletur, & processus per eum factus est ipso iure nullus, siue expresse siue tacite fiat talis pronuntiatio, procedendo videlicet ad vltiora, per quam processuram exceptio tacite reicitur: Innocent. in cap. super litteris 20. num. 2. versic. forsan. in fine, de rescriptis. Vbi ponit casum in iudice delegato qui processit in vim rescripti falsi, quia cum nullam ex tali rescripto potuerit consequi iurisdictionem, tota eius processura corruit, ex defectu iurisdictionis, qui insanabilis est, Scacc. de appellat. quest. 17. limit. 6. membr. 7. numer. 52. Salgad. de Reg. process. p. 2. c. 18. n. 21. Campan. in diuersis iuris Canon. rubr. 11. c. 13. n. 186.

Secunda Conclusio. Quando Iudex habet iurisdictionem prorogabilem, non tamen eius iurdictio se extendit ad illam causam, tunc se pronunciauerit competentem, aut coram se procedendum esse ad vltiora ratione præuentionis, aut aliā de causā declarauerit, datur ab hac pronuntiatione appellatio, & si non fuerit appellatum, decretum illud transit in rem iudicatam: Scacc. dict. quest. 17. limit. 6. num. 54. Quod & in tacita pronuntiatione per processum ad vltiora verum esse existimat ibidem num. 57. iuncto num. 51. Salgad. de Reg. process. dicta part. 2. cap. 18. num. 23. & 24. Idem quoque dicendum est, si Iudex in illā quidem causā iurisdictionem habet, sed elidibilem, quia tunc nec etiam expressa competentis declaratione opus erit, sed sufficit tacita per processum ad vltiora, ad hoc vt processuræ coram hoc iudice factæ declarentur validæ: Franc. in cap. si duobus, n. 30. de appellat. ibi. In secundo casu principalis. Scacc. ubi supra, n. 65. Salgad. n. 16. Intelligendo tamen supradicta iuxta ampliaciones, & restrictiones allatas per Scacc. loco cit. quas hic non repetimus.

Tertio, quando Iudex reicit exceptionem præuentionis expresse, declarando se Iudicem competentem

D d 3